

ОРГАНІЗАЦІЯ ТРЕНІНГОВИХ ЗАНЯТЬ ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Скасків Ганна Михайлівна

асистент кафедри інформатики та методики її навчання,
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка,
skaskiv@fizmat.tnpu.edu.ua

Активне впровадження дистанційного навчання ставить нові вимоги до форм організації освітнього процесу, багато педагогів потребують впровадження інноваційних технологій у викладанні фахових дисциплін, які б забезпечили можливість змінити ставлення до навчання усіх його учасників. Викладачі та студенти кафедри інформатики та методики її навчання Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка практикують проведення окремих занять у формі тренінгів, також розроблено та впроваджено в практику впродовж кількох років курси начальних дисциплін, що проводяться тижневими тренінговими заняттями як у форматі онлайн, так і офлайн. Студенти стають активними учасниками та співорганізаторами кожного окремого заняття, постійно знаходиться у центрі процесу навчання, спонукають один одного та тренера до активної діяльності, заохочують до креативності.

За останнє десятиріччя тренінгові заняття стали невід'ємною складовою інноваційних технологій навчання. Спільна діяльність учасників під час тренінгу поєднує дві основні складові – це контент і процес. До змісту тренінгу відносять тематику, яка аналізується під час роботи, а до процесу – способи взаємодії учасників тренінгу, психологічну атмосферу, розподіл ролей та способи взаємовпливу. Ефективність тренінгового заняття залежить від способів організації навчання та форм роботи, на сьогодні до основних дослідники визначають такі: міні-лекція, робота у міні-групах, диспути, кейс-метод, метод проєктів [1].

Перш за все, на тренінговому занятті перевагу варто віддавати спільній діяльності вчителя та учнів, викладача та студентів, співпраці, взаємодії, тоді основою для навчання та формування професійних компетентностей стане особистий досвід кожного учасника.

За умов дистанційного навчання у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка, викладач або учитель на тренінгу відіграє роль помічника, фасилітатора, який вмів і своєчасно скеровує учасників задля досягнення кінцевої мети, отримання вагомого результату. Перед проведенням тренінгових занять чи вивчення дисциплін у форматі тижневих тренінгів студенти повинні чітко зрозуміти, чим зумовлений вибір теми заняття, у чому полягає її актуальність, яка кінцева мета та якими способами можна її досягти.

При плануванні тренінгу враховуються наступні вимоги до змісту [2]:
можливість досягнення поставленої мети;
опирається на результати сучасних досліджень та технологій;
задовольняє реальні потреби і вирішує проблеми учасників;

впливає на формування цінностей та компетентностей усіх учасників.

У структурі тренінгового заняття можна виділити три ключових етапи:

організаційний етап – знайомство учасників, постановка мети та проблем, визначення завдань, розподіл ролей, об'єднання у міні-групи, визначення тривалості та форми проведення занять, складання ментальної карти;

діяльнісний – блоки інформаційних повідомлень, демонстрації інтерактивних презентацій, мозкові атаки та міні-лекції, блоки самонавчання та взаємонавчання, аналіз проблемних ситуацій, рольові ігри, робота у групах, виконання проєктів;

етап рефлексії – аналіз отриманих результатів, організація зворотнього зв'язку, самоаналіз особистісного росту та індивідуальних досягнень, релаксація.

Залежно від поставлених мети та завдань одного або серії тренінгових занять проводиться вхідне та вихідне анкетування серед усіх учасників. Вхідне опитування дає можливість оцінити початковий рівень знань та емоційний стан учасників, а підсумкове опитування наприкінці тренінгу забезпечує можливість прогнозів щодо прогресу показників особистісного розвитку учасників тренінгів [3]. Опитування проводиться анонімно, а результати є індикатором ефективності проведеного тренінгу для кожної конкретної групи, вони наочно демонструють рівень засвоєння знань та формування компетентностей, готовність учасників до проєктної роботи, емоційне сприйняття або несприйняття освітнього середовища.

Під час проведення тренінгів виникає дві взаємопов'язані проблеми – це великі групи учасників та обмеженість у часі. Оптимальна кількість учасників тренінгового заняття у межах 20 осіб, однак для груп школярів, де навчається в межах 30 учнів, можна активніше використовувати роботу в групах та парну взаємодію, а потім поетапно представляти результати, ділитись думками на загальне від різних груп. Задля вирішення проблеми з часом варто комбінувати різні вправи, строго регламентуючи час та дотримуватись встановлених правил.

За результатами проведених опитувань варто зазначити, що використання тренінгових занять в умовах дистанційного навчання сприймається студентами позитивно. Така організація взаємодії забезпечує зв'язок теорії та практики й активізує діяльнісну складову в формуванні професійних компетентностей майбутніх вчителів. Під час проведення тренінгів викладач має можливість залучити до процесу навчання всіх студентів і може ознайомити аудиторію з новим матеріалом на практиці навіть в режимі онлайн, з віддаленим доступом, що є вагомим аргументом в організації освітнього процесу в умовах пандемії.

Тренінгові заняття в режимі онлайн позитивно впливають на вміння працювати в команді, швидко і результативно вирішувати поставлені завдання, що сприяє інтенсивності навчання, допомагає активному самонавчанню та формуванню цифрових компетентностей. Одним з негативних чинників при організації тренінгових занять є складність оцінення командної роботи на відстані, що вимагає додаткових часових затрат та оптимального вибору учасників кожної групи, чіткого опису критеріїв оцінювання усіх видів досягнень, складніше організувати й ігрову форму роботи на заняттях, щоб уникнути серед студентів

несерйозного відношення до навчання. Тому організація тренінгових занять у закладах вищої та середньої освіти потребує від педагогів не тільки професійних знань і практичного досвіду, а володіння цифровим інструментарієм, вираженого вибору форм і методів роботи, інтегрованого підходу до вивчення дисциплін фахового циклу.

Список використаних джерел

1. Бутенко Н. Ю., Черпак А. Є. Тренінг управлінських компетенцій: навч. Посіб. К.: КНЕУ, 2011. 444 с.
2. Савенкова Л. О., Артюшина М. В., Романова Г. М. та ін. Організація навчального процесу в умовах інноваційного розвитку економічного університету: навч.-практ. вид./за ред. М. В. Артюшиної, Г. М. Романової. К.: КНЕУ, 2014. 321 с.
3. Balyk N., Shmyger G. Formation of Digital Competencies in the Process of Changing Educational Paradigm from E-Learning to Smart-Learning at Pedagogical University. Monograph «E-learning Methodology – Effective Development of Teachers’ Skills in the Area of ICT and E-learning». Katowice – Cieszyn. University of Silesia. 2017. Vol. 9. P. 483–497.

МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ВІРТУАЛЬНИХ ТРИВИМІРНИХ МОДЕЛЕЙ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ПРОЕКЦІЙНОГО КРЕСЛЕННЯ

Улич Андрій Іванович

аспірант кафедри технологічної та професійної освіти,
Дрогобицький державний педагогічний університету імені Івана Франка,
ulychandriy@gmail.com

У процесі графічної підготовки майбутніх учителів трудового навчання у педагогічних ЗВО важливе значення займає вивчення проекційного креслення, спрямоване на ознайомлення студентів з основами зображення просторових об’єктів на площині. Успішність такої графічної діяльності студентів зумовлюється активністю перебігу мисленнєвих процесів особистості, належним рівнем розвитку просторової уяви та мислення. Тому вивчення проекційного креслення завжди супроводжується використанням різних видів дидактичної наочності (мультимедійних презентацій, моделей, плакатів, стендів, зразків графічних робіт та ін.) з метою полегшення процесу уявлення студентами форми та розмірів просторових предметів, особливо на початковому етапі графічної підготовки.

У зв’язку з широким впровадженням у навчальний процес цифрових технологій з’являються нові можливості для унаочнення навчального матеріалу з креслення. Зокрема, завдяки використанню віртуальних тривимірних динамічних моделей (у середовищі спеціального програмного забезпечення), на екрані монітора можна спостерігати за динамікою просторових об’єктів, вивчати їх розташування, ознайомлюватися з конструктивними особливостями форми та розмірів тощо [1].

Тривимірні динамічні моделі, на відміну від звичайної наочності, володіють суттєвими перевагами, зокрема передбачають [2]: